

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ  
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ  
ΤΡΙΤΗ 10 ΜΑΙΟΥ 2016  
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ  
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit. Ab his in castra delatus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur. Postero die Claudius imperator factus est.

Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrinam adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent.

(Ένας) στρατιώτης καθώς έτρεχε πέρα-δώθε πρόσεξε τα πόδια του. Αναγνώρισε αυτόν που κρυβόταν. Αφού τον τράβηξε έξω τον προσαγόρευσε αυτοκράτορα. Από εκεί οδήγησε αυτόν στους συντρόφους του. Μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο απ' αυτούς σκυθρωπός και περιδεής, ενώ το πλήθος που τον συναντούσε τον λυπόταν σα να επρόκειτο να πεθάνει. Την επόμενη μέρα ο Κλαύδιος ανακηρύχθηκε αυτοκράτορας.

Τότε ο νεαρός, έχοντας( ή επειδή είχε ) εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και παρακινημένος από την επιθυμία του για μάχη, όρμησε στον αγώνα αντίθετα με την διαταγή του υπάτου· και όντας γενναίότερος από τον εχθρό, τον διαπέρασε με το δόρυ και τον γύμνωσε από τα όπλα. Αμέσως οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή. Αλλά ο ύπατος, όταν επέστρεψε στο στρατόπεδο, τιμώρησε με θάνατο τον νεαρό, με τις ενέργειες του οποίου (χάρη στον οποίο) οι εχθροί είχαν τραπεί σε φυγή.

Για τον λόγο αυτό στέλνει επιστολή γραμμένη στα ελληνικά. Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει την επιστολή στον ιμάντα του ακοντίου και να (τη) ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει πως θα έλθει γρήγορα με τις λεγεώνες (του). Ο Γαλάτης, επειδή φοβήθηκε τον κίνδυνο, αποφάσισε να ρίξει το ακόντιο. Αυτό, τυχαία (ή: κατά σύμπτωση), καρφώθηκε σ' έναν πύργο και τρεις μέρες αργότερα γίνεται αντιληπτό από κάποιον στρατιώτη και μεταφέρεται στον Κικέρωνα. Εκείνος διαβάζει μέχρι τέλους την επιστολή και προτρέπει τους στρατιώτες να ελπίζουν στη σωτηρία (τους).

### Παρατηρήσεις

B.1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις :

<b>pedes</b>	: τη γενική πληθυντικού αριθμού <b>pedum</b>
<b>commilitones</b>	: την αφαιρετική ενικού <b>commilitone</b>
<b>tristis</b>	: τη γενική πληθυντικού του ίδιου γένους στο συγκριτικό <b>tristiorum</b>
<b>Postero</b>	: την αιτιατική πληθυντικού του ίδιου γένους στον υπερθετικό <b>postremos-postumos</b>
<b>viribus</b>	: την αφαιρετική ενικού αριθμού <b>vi</b>
<b>certamen</b>	: τον αντίστοιχο τύπο στον άλλο αριθμό <b>certamina</b>
<b>fortior</b>	: το αντίστοιχο επίρρημα στο θετικό <b>fortiter</b>
<b>amentum</b>	: την αιτιατική πληθυντικού <b>amenta</b>
<b>celeriter</b>	: τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό <b>celerrime</b>
<b>Haec</b>	: τη γενική πληθυντικού του ίδιου γένους <b>harum</b>
<b>casu</b>	: την ονομαστική πληθυντικού <b>casus</b>
<b>turrim</b>	: την αφαιρετική ενικού <b>turri</b>
<b>quodam</b>	: την αιτιατική ενικού του ουδετέρου γένους <b>quoddam</b>

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

- adnovit** : το β' ενικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή **adgnosco**  
**factus est** : τον αντίστοιχο τύπο στην άλλη φωνή **fecit**  
**extractum** : το β' πληθ. υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή **extraheremini**  
**delatus est** : το β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή **deferri-ferre**  
**moriturum** : τη δοτική γερουνδίου **moriendo**  
**pugnandi** : το γ' ενικό υποτακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή **pugnaverit**  
**ruit** : τη μετοχή μέλλοντα στην αιτιατική πληθυντικού του αρσενικού **ruituros**  
**transfixit** : την αφαιρετική του σουπίνο **transfixu**  
**revertisset** : το γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα **revertentur**  
**fugati erant** : το γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή **fugentur**  
**adire** : τη μετοχή ενεστώτα στην αιτιατική ενικού του θηλυκού **adeuntem**  
**adhaesit** : το β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή **adhaerescite**  
**conspicitur** : το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ίδια φωνή **conspicium iri**  
**abiciat** : το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή **abice**  
**adliget** : το γ' ενικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή **adligabit**

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων :

- imperatorem** : κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος salutavit eum  
**viribus** : αφαιρετική οργανική του μέσου στο confisus  
**pugnandi** : γενική γερουνδίου ως γενική αντικειμενική στο cupiditate  
**morte** : αφαιρετική οργανική της ποινής στο multavit

Μονάδες 2

Γ1β. **ut tragulam mitteret** : να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας (μονάδα1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), και να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2)

Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *monet* της προηγούμενης κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*adliget*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*monet*) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Μονάδες 4

Γ1γ. **extractum** : να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση η οποία να δηλώνει το υποκειμενικό και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας

**cum is extractus esset**

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό, διηγηματικό σύνδεσμο *cum* που χρησιμοποιείται για διηγήσεις του παρελθόντος, υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση δευτερεύουσας- κύριας και δημιουργεί μία σχέση αιτίου -αιτιατού ανάμεσά τους. Εκφέρεται με υποτακτική γιατί είναι φανερό το υποκειμενικό στοιχείο, συγκεκριμένα με υποτακτική υπερσυντελικού *extractus esset*, διότι σε εξάρτηση από ιστορικό χρόνο δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Μονάδες 2

Γ1δ. **Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur** : να μετατρέψετε τη σύνταξη σε απαρεμφατική με εξάρτηση *homo dixit*

**homo dixit illam (eam) casu ad turrim adhaesisse et tertio post die a quodam milite conspici et ad Ciceronem deferri**

Μονάδες 4

Γ2α. **dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur** :να γίνουν οι απαραίτητες μετατροπές ώστε να δηλώσετε παράλληλη διάρκεια και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας

**dum obvia turba quasi moriturum eum miserata est**

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *dum* και εκφέρεται με οριστική, διότι μας ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη. Συγκεκριμένα με οριστική παρακειμένου που εκφράζει το σύγχρονο και μάλιστα την παράλληλη διάρκεια αφού εκφέρεται με την ίδια έγκλιση και τον ίδιο χρόνο με το ρήμα της κύριας .

Μονάδες 3

Γ2β. **Ille epistulam perlegit** :να συμπύξετε την πρόταση σε μετοχή  
**Ille epistulam perlegens**

Μονάδες 2

Γ2γ. **in certamen**: να αποδώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με τελική πρόταση και με τη χρήση γερουνδίου

**ut certaret**

**certandi causa /gratia**

**ad/in certandum**

Μονάδες 6

Γ2δ. **Hoste / cuius opera/ Quam ob rem** : να διατυπωθούν με διαφορετικό τρόπο οι παραπάνω φράσεις

**Quam hostis**

**Per quem**

**Qua ex re**

Μονάδες 7

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**